

ÖVNINGAR

Det går utmärkt att använda dessa frågor som grund för att fördjupa sig ytterligare och eleverna kan därför använda dem till att välja olika frågor och argumentera för dem.

Skriv en uppsats och redovisa sedan för klassen. Låt eleven först få fundera själv, sen diskutera i smågrupper om 3-4 stycken och avsluta med att grupperna berättar för varandra i klassen.

Övning 1

Dela in klassen i små grupper och låt de ta reda på mer om författaren Charles Dickens.

Eleverna kan till exempel välja att fördjupa sig i följande frågor:

1. Välj ut ett av Dickens verk som finns översatta till svenska. Diskutera innehållet och språket i pjäsen.
2. Välj ut en av Dickens filmer och försök förstå budskapet och varför Dickens skrev som han gjorde. Händelserna som sker i boken kan många elever koppla till sina egna liv på ett eller annat sätt. Scenerna är händelser som är användbara för eleverna att jämföra Dickens tid och dagens samhälle. De är också användbara exempel för eleverna att se kopplingen mellan skönlitteratur och samhällsutvecklingen.

Hjälp eleverna att hitta information i böcker och var man kan hitta information på nätet. Låt de sedan att presentera uppgiften medan du sammanfattar på tavlan.

Övning 2

Fördjupningsuppgift:

Det går utmärkt att använda detta som grund för att fördjupa sig ytterligare och eleverna kan därför använda dem till att välja olika frågor och argumentera för dem.

Exempel på hur en scen ur boken Oliver Twist kan användas i undervisningen som diskussionsunderlag eller för en uppsats i samhällskunskap:

En anledning till att Oliver Twist fortfarande är aktuell och omtalad kan vara att de samhällsproblem Dickens var kritisk till fortfarande förekommer idag i många delar av världen. Berättelsen visar därmed både på hur litteraturen har påverkat samhällsutvecklingen och att den fortfarande kan påverka dagens och framtidens situation.

Typiska drag av tidsepoken realismen är hur Dickens skriver om den orättvisa fattiglagstiftningen, som genomfördes år 1834. Barnen i fattighuset blev illa behandlade och även om romanen är en fiktiv berättelse speglar den det verkliga livet för många människor, framför allt barn. Barnen fick lite mat och gick hungriga hela tiden och när Oliver väl tar mod till sig och går fram och ber om mer mat betraktas det som fullkomligt skandalöst!

Fattigvårdsstyrelsens inställning är att de fattiga är fattiga av en anledning, och att de därför inte kan jämföra sig med de rika och tro att de ska bli behandlade på samma sätt, eftersom de anses vara dåliga människor redan från början.

Denna scen där Oliver ber om mer mat ur boken är ett exempel på hur litteraturen var ett sätt att påverka och förändra samhället. Det är en omtalad scen eftersom den inte bara förmedlar orättvisa. Andra teman som hierarki, demokrati och ett barns längtan efter acceptans och kärlek framgår i scenen. Den tortyr och svält som Oliver måste övervinna lyfts fram genom hela romanen, en teknik som gör att Dickens kan få läsarens öra och aktivt kritisera kyrkliga och statliga institutioner.

Med denna scen kan eleverna diskutera att idag har exempelvis barnens rättigheter i England förändrats avsevärt sedan 1830-talet, likväl som i de flesta andra länder. Samtidigt speglar denna scen fortfarande verkligheten för många barn idag. Det finns barn som utsätts för misshandel, får lite mat och tvingas att arbeta istället för att gå i skolan.